

cc: parkbees
R&V
jan van dijk
map artikelen
org: map seniorenstad

Voor of tegen

Sun City is een seniorenstad in de Verenigde Staten, met een ruim aanbod aan speciale voorzieningen, sociale controle én sociale contacten. Zou zoiets ook in Nederland mogelijk zijn? Twee meningen.

Alex Sievers van Inbo adviseurs initieerde samen met enkele projectontwikkelaars en de Stuurgroep Experimenten Volkshuisvesting een studie naar de mogelijkheid van een seniorenstad in Nederland.

“Laat ik voorstellen dat wij niet voor ouderen kunnen bepalen dat ze in een seniorenstad moeten gaan wonen. Het wordt pas erg belangrijk als mensen dat zelf willen. Geen seniorenstad zonder dat de inwoners daar zelf aan meewerken. Ik heb voor mijn onderzoek een grootschalige enquête gehouden onder vijftig- tot zeventigjarigen. Tweeënveertig procent vertelde me graag in een seniorenstad te wonen, en nog eens dertig procent wilde dat ook, mits het idee goed zou worden uitgevoerd. Over tien jaar telt Nederland ongeveer zes miljoen senioren. Vertaald naar die situatie zouden meer dan vier miljoen personen positief gestemd zijn over onze initiatieven: een groep waar we niet omheen kunnen. We moeten nu initiatieven gaan nemen. Het woord seniorenstad is wellicht wat misleidend, omdat iedereen direct van een groots opgezette stad uitgaat waar alleen maar grijze types rondlopen. Dat klopt niet. Het woord stad verwijst vooral naar de dynamiek van de

‘Nederland vergrijsst snel, we moeten nu initiatieven gaan nemen’

samenleving en kan ook worden toegepast op een bepaalde wijk in een stad. Met spelende kleinkinderen, want een ‘seniorenstad’ zonder speeltuin is geen seniorenstad! We creëren een gebied van een bepaalde omvang waar mensen elkaar willen leren kennen en elkaar willen helpen een genoegzaam leven op te bouwen. Het is geen afgeschermd plekje van de samenleving. En trouwens, het gebeurt nu al. Kijk naar campings, sommige ouderen verblijven zes maanden per jaar in hun stacaravan omdat ze daar onder gelijkgestemden kunnen leven. Ze hebben

een kleine wc, een minimale woonruimte en geen enkele privacy, maar ze doen het tóch!

In Nederland wordt altijd gebouwd voor de gemiddelde Nederlander. Ik vind dat we best eens lef mogen tonen en meer werken aan identiteitsrijke gebieden. Ik woon in een straat waar merendeels tweeverdieners een huis hebben en waar ook één 55-plusser woont. Overdag loopt hij alleen door de straat, want de rest is aan het werk. In deze tijd van globalisering zoeken mensen houvast. Het bouwen van seniorensteden is één van de alternatieven om die te geven.” ←

Reactie op Alex Sievers

“Eerst werden de ‘Sun City’-projecten gelanceerd. Speciale woonsteden (resorts) voor alleen de ouderen. Nu wordt het gelukkig in het verhaal van Sievers alweer afgezwakt tot het gewone leven en wonen met kwaliteit en comfort in de bestaande steden. De realisatie daarvan lijkt mij ook de opgave voor de publieke en private sector. We moeten overigens niet te krampachtig doen over de vergrijzing. Recentelijk heeft het Sociaal Cultureel Planbureau nog eens duidelijk aangegeven dat de senioren aan wie extra aandacht geschonken moet worden de groep 75+ is. Tot die leeftijd gaat het wonen en leven in de meeste gevallen zonder problemen.”

seniorensteden

Frank Köster is eigenaar van ICS-Advies bv, een bedrijf waarmee hij een groot aantal organisaties in Nederland en Groot-Brittannië advies geeft op het gebied van wonen, werken en welzijn.

“Waarom zouden we in Nederland aparte seniorensteden moeten creëren? Nederland is al bijna één stad met open stukken groen erin. Daarnaast wil niemand zichzelf het label senior toekennen. In elke discussie over dit onderwerp wordt Sun City aangehaald. Een veilige plaats, sociaal contact en comfort. Maar ja, wie wil dat niet? Jongeren stellen dezelfde eisen!

Gesegmenteerd denken is de verkeerde aanpak. Sterker nog: ik denk dat niemand dat wil. En stel je eens voor dat het zou lukken om een *good place* te bouwen. Hoe denk je dat oudere mensen zich aan de andere kant van de stad zullen voelen? Die denken dat ze in het slechte gedeelte wonen. Plus: de integratiegedachte is vol-

Reactie op Frank Köster

“Waarom een seniorenstad? Omdat senioren zich graag willen ontplooiën vanuit woonmilieus waarin zij zich thuis voelen en waar zij verbondenheid ervaren. Onze enquête geeft aan dat miljoenen senioren zitten te wachten op andere woonvormen en milieus dan in Nederland aanwezig. Steeds vaker verhuizen senioren dan ook naar de Spaanse kusten of naar identiteitsrijke gebieden juist over de Duitse grens. Een uitstroom van ervaring, kennis en geld. Dus laten we de senior serieus nemen en samenlevingen realiseren waar veel te beleven valt en senioren kunnen genieten van het leven met de mensen met wie zij dat zelf willen.”

*‘Nederland wordt
vanzelf voor een groot deel
een seniorenstad’*

ledig verdwenen. Als we de slechte wereld maar buiten ons kunnen houden, dan zijn wij zelf gelukkig. Zo werkt het niet. De cijfers zeggen genoeg. Binnen tien tot vijftien jaar zijn er meer dan tien miljoen 55-plussers. Nederland wordt voor een groot deel een seniorenstad, zelfs al doen we niets. Dan hoeven we niet krampachtig te proberen om die mensen bij elkaar op één plaats in nieuwe steden te brengen. Zeker niet als daar door de overheid geld in gestopt moet worden. Ouderen zijn een

gedifferentieerde groep met gedifferentieerde wensen. Laten we proberen zoveel mogelijk elementen die door ouderen aantrekkelijk worden gevonden, op te nemen in onze woonplannen en voorzieningen in de stad. Neem de woonzorgcomplexen die middenin de stad zijn gebouwd en waar veel voorzieningen op een inventieve manier onder één dak zijn geplaatst of in de buurt zijn. Mobiliteit voor de senioren is wel belangrijk. Niet alles binnen halen maar er ook voor zorgen dat er contact met de omgeving en met de jongeren kan zijn. De leestafel en het café, maar ook kapsalons, crèches voor de kleinkinderen of restaurants voor de ouderen en bewoners uit de buurt vervullen daarvoor een prima rol. Dan is er aanspraak en sociaal contact en daar draait het toch vaak om als ik de senioren spreek.” ←

TEKST Gijssbert de Fokkert FOTO'S Erik van der Burgt